

Oppdragsgiver: **Sula kommune**

Oppdragsnr.: **5197052** Dokumentnr.:

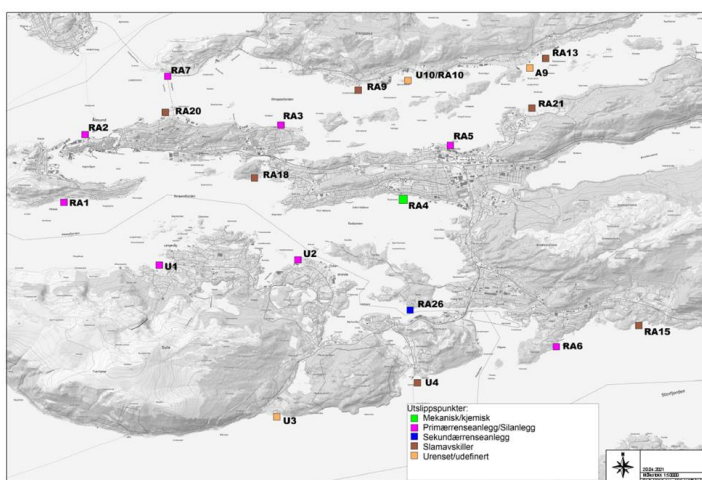
Til: Sula kommune

Fra: Pernille Ibsen Lervåg

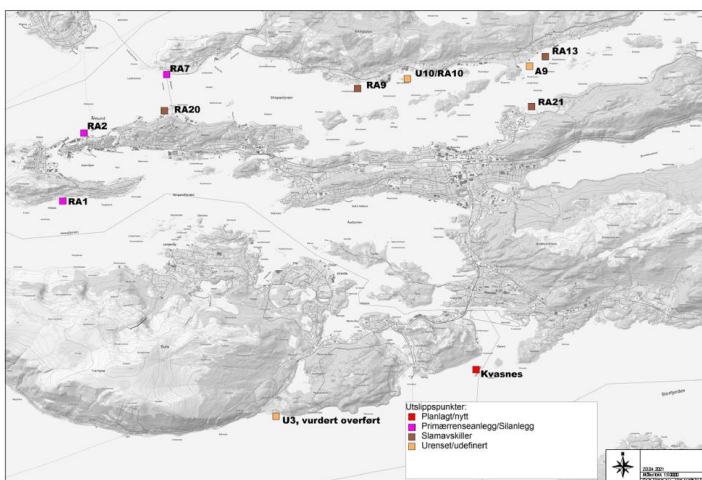
Dato: 2021-07-01

► Planstatus for de renseanlegg i Sula og Ålesund kommune som planlegges overført til nytt renseanlegg på Kvasnes samt vurdering av mulige arealbruksendringer

Dette notat er et vedlegg til konsekvensutredning av lokale og regionale virkninger av det planlagte renseanlegget på Kvasnes. Notatet skisserer planstatus for de områdene hvor renseanlegg som planlegges overført til Kvasnes ligger i dag, og diskuterer mulige fremtidige arealbruksendringer ved omgjøring til pumpestasjoner. Slamavskillere er ikke beskrevet, med unntak av den på Sunde hvor det i kommunens arealdel er avsatt et område til et eventuelt fremtidig renseanlegg. Direkte utslipp er heller ikke beskrevet.

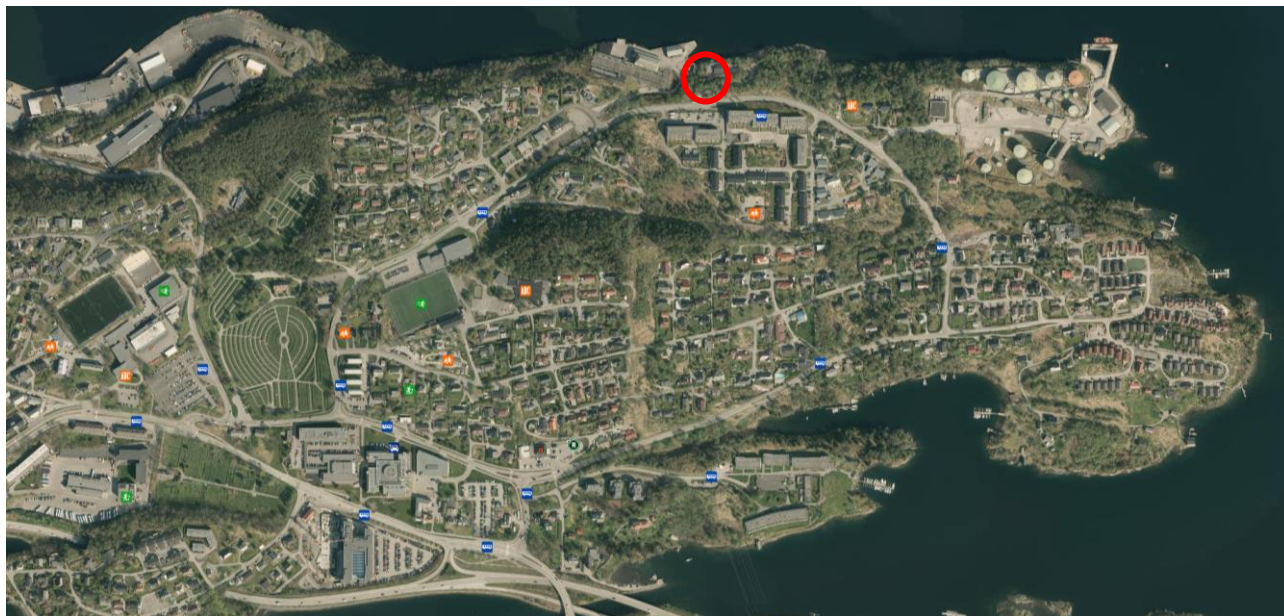

Figur 1: Dagens utslippspunkter i de to kommunene. Brune punkter er slamavskillere. Private septiktanker er ikke vist i kartet.

Figur 2: Utslippspunkter etter realisering og overføring til nytt renseanlegg på Kvasnes.

Larsgården (RA3), Ålesund kommune

Figur 3: Renseanlegget Larsgården RA3 er markert med rød sirkel på flyfotoet (kilde: kart.finn.no).

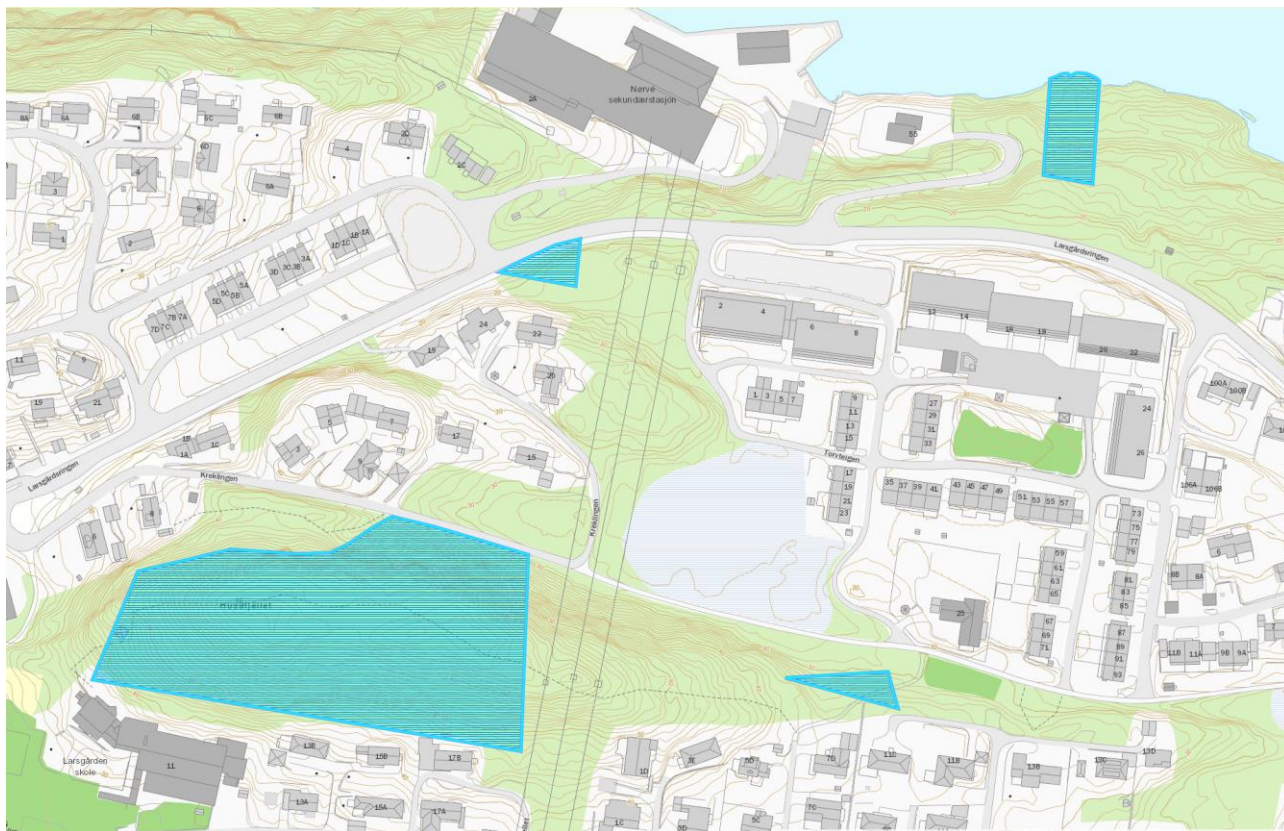
Figur 4: Renseanlegget RA3 Larsgården. Vest for renseanlegget ligger en trafostasjon med tilhørende administrasjonsbygg (rødt murbygg). På kollen bak ses boligbebyggelse. Foto (begge): Norconsult AS.

Figur 5: Blokkbebyggelse bak renseanlegget. Bildet er tatt fra grusvegen som går ned til anlegget.

Renseanlegget ligger ved Ellingsøyfjorden nord i det populære boligområdet Larsgården.

RA3 Larsgården har dispensasjon fra sekundærrensekravet, og har primærrenseanlegg. Anlegget tilfredsstiller ikke rensekravene. Som et midlertidig tiltak har Ålesund kommune planer om å overføre dette anlegget til RA5 Breivika. Det blir da etablert en pumpestasjon her, og vannet pumpes via sjøledning til RA5 Breivika.

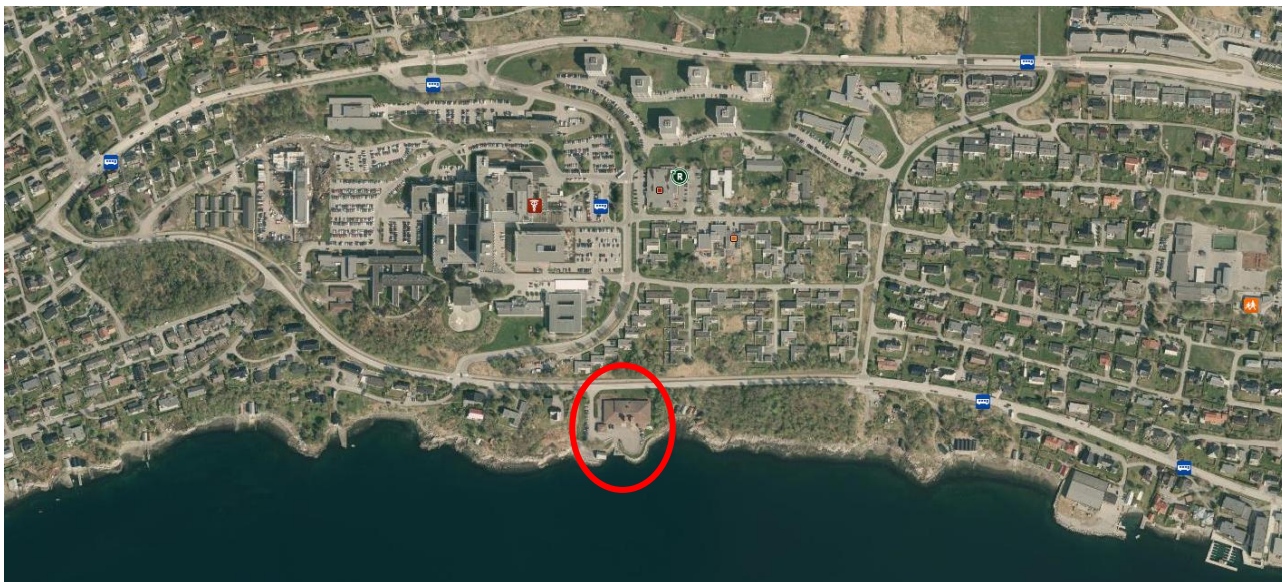
Figur 6: Statlig sikret friluftsområder ved Larsgården nord. Kilde: naturbasen.

Det er fire områder nord på Larsgården som ble statlig sikret som friluftsområder i 2007 med følgende omtale i Naturbasen: «Statstilskott er gjeve til erverv av fire parsellar på tilsaman 25 da. To av desse kan karakteriserast som "restareal". Det tredje området er opparbeidd som grillplass i fjøra mot Ellingsøyfjorden. Her er det lagt til rette med parkering, sti, sittebenkar, bål plass. Fjorden er brådjup og staden er lite barnevenleg».

Vurdering av arealbruksendringer ved sanering av RA3: Det er lite tilgjengelig areal ved dette renseanlegget og det er lite trolig at det vil bli en arealbruksendring på tomte som følge av ombygging til pumpestasjon.

Anlegget har utslipp til Ellingsøyfjorden som har viktige interesser knyttet til fiske slik som beskrevet over. Sanering av dette utslippet vil være positivt for resipienten Ellingsøyfjorden (se konsekvensutredning for forurensing i sjø datert 26.05.21) og vil således være positivt for fiskeri og sjønært friluftsliv.

Åse (RA4), Ålesund kommune

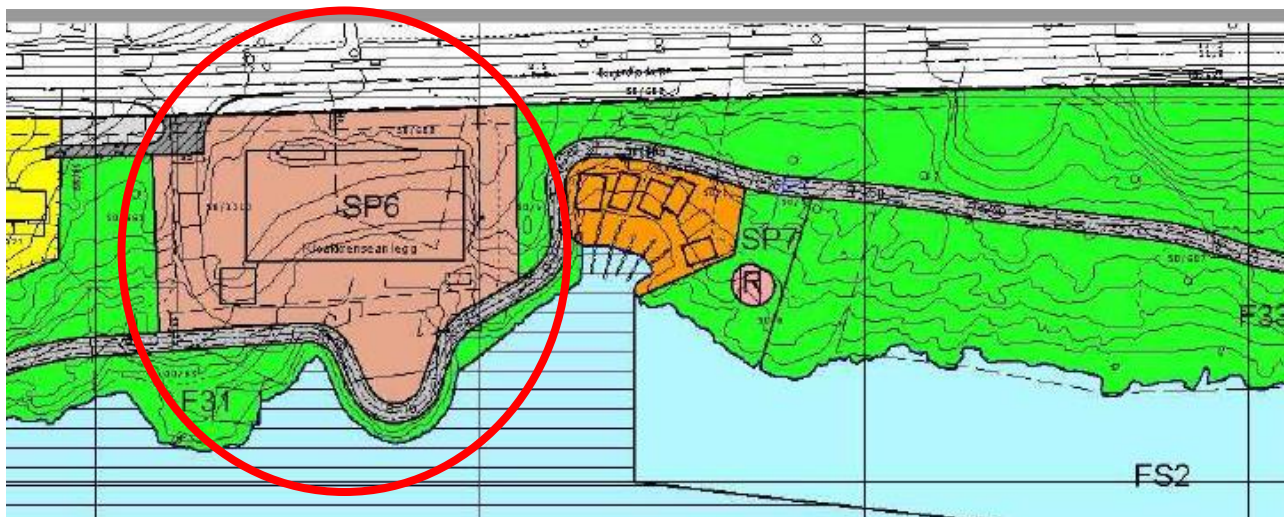

Figur 7: Renseanlegget Åse RA4 er markert med rød sirkel på flyfotoet (kilde: kart.finn.no).

Figur 8: Bilder fra Åse renseanlegg RA4. Foto: Norconsult AS.

Renseanlegget på Åse ligger på sørsiden av Borgundfjordvegen ut til Åsefjorden, sør for Ålesund sykehus. Åse er et populært sørvendt boligområde som ligger nært kjøpesenteret Moa. I «reguleringsplanen for strandsonen Bogneset – Furmyra, del 2» er det aktuelle området avsatt til spesialområde; kloakkrenseanlegg (SP6), se utsnitt av planen i kartet under. Det går en tursti langs sjøen forbi renseanlegget.

Figur 9: Utsnitt av «Reguleringsplanen for strandsonen Bogneset – Furmyra, del 2». Det aktuelle området er avsatt til spesialområde; kloakkrenseanlegg (SP6). Det er regulert turveg rundt dagens renseanlegg.

Grønne områder grenser inn til renseanlegget både fra øst og vest. I temaplan for "friluftsliv/rekreasjon, lek og biologisk mangfold" i tilknytning til Ålesund kommune sin arealdel til kommuneplanen er det markert «grøntkorridor» og «leike- og rekreasjonsområder» langs sjøen. Det er en badeplass ved Geileberget ca. 300 meter mot øst.

Sjøområdene ved Åse har fiskeriinteresser, et nasjonalt viktig gyteområde for torsk, samt advarsler knyttet til inntak av sjømat fra Åsefjorden.

Ålesund kommune opplyser at anlegget tidvis har utfordringer med luktspredning til omgivelsene samt at det tidvis har vært registrert dårlig badevannskvalitet i området (kilde: smp.no).

Vurdering av arealbruksendringer ved sanering av RA4: Det kan ikke forutsettes noen direkte arealbruksendring som følge av ombygging til pumpestasjon, men Ålesund kommune antar at området kan bli mer brukt til friluftsliv og rekreasjon når avløpsanlegget legges ned. Dette gjelder både turstien, naustområdet og badeplassen ved Geileberget. Ålesund kommune opplyser at det kan bli aktuelt å vurdere muligheten for å bruke deler av området til utfart/friluftsliv/kajakklubb etc.

Breivik (RA5), Ålesund kommune

Renseanlegget RA5 i Breivika ligger i et etablert industriområde ut til Ellingsfjorden (for nærmere beskrivelse av verdier i Ellingsfjorden vises det til beskrivelsen av renseanlegget i Larsgården). Ålesund kommune arbeider med planer for å overføre RA3 Larsgården til RA5 Breivika som et trinn i prosessen fram mot overføring til nytt anlegg på Kvasnes.

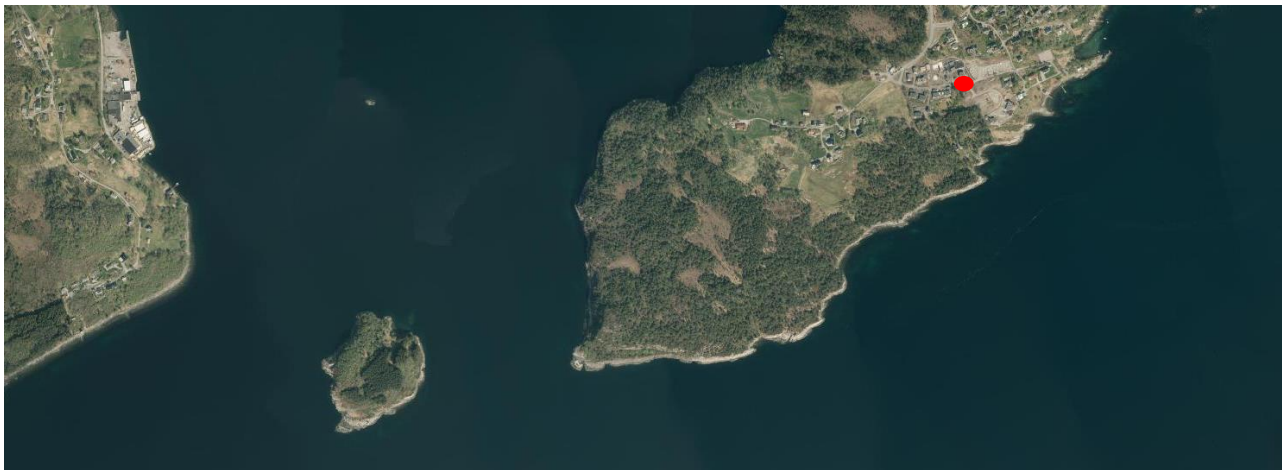
Figur 10: Renseanlegget Breivik RA5 er markert med rød sirkel på flyfotoet (kilde: kart.finn.no).

Figur 11: Bilde fra renseanlegg RA5 Breivika. Foto: Norconsult AS.

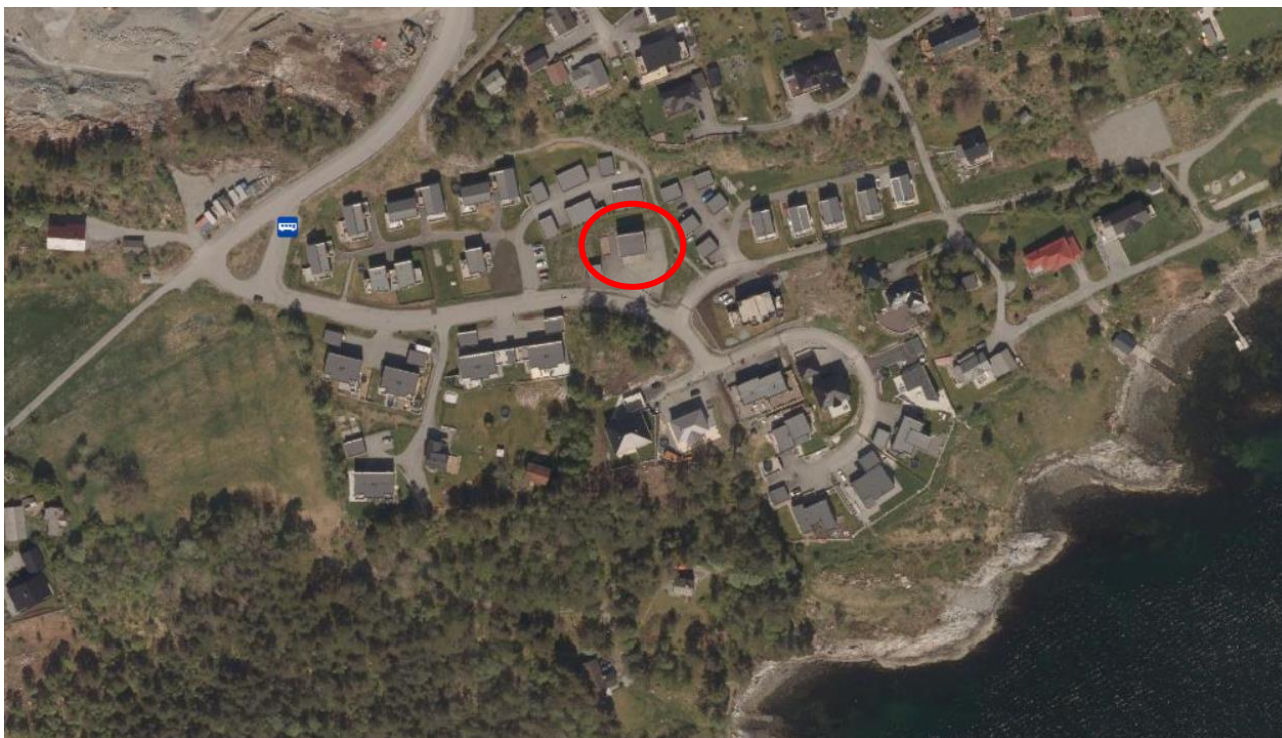
Flisnes (RA6), Ålesund kommune

Renseanlegget på Flisnes (RA6) har, som nytt anlegg på Kvasnes, Storfjorden som resipient.

Figur 12: Renseanlegget Flisnes RA6 er markert med rød prikk på flyfotoet (kilde: kart.finn.no). Kvasnes ses til venstre i bildet.

Flisnes er et område med stor pågående boligutbygging. Rett rundt selve renseanlegget er det nylig bygget nye bolighus og hele området er under videre utbygging. Renseanlegget er overbelastet, og ble ikke godkjent av statsforvalteren etter kommunens rapportering for 2019.

Figur 13: Renseanlegget Flisnes RA6 er markert med rød sirkel på flyfotoet (kilde: kart.finn.no).

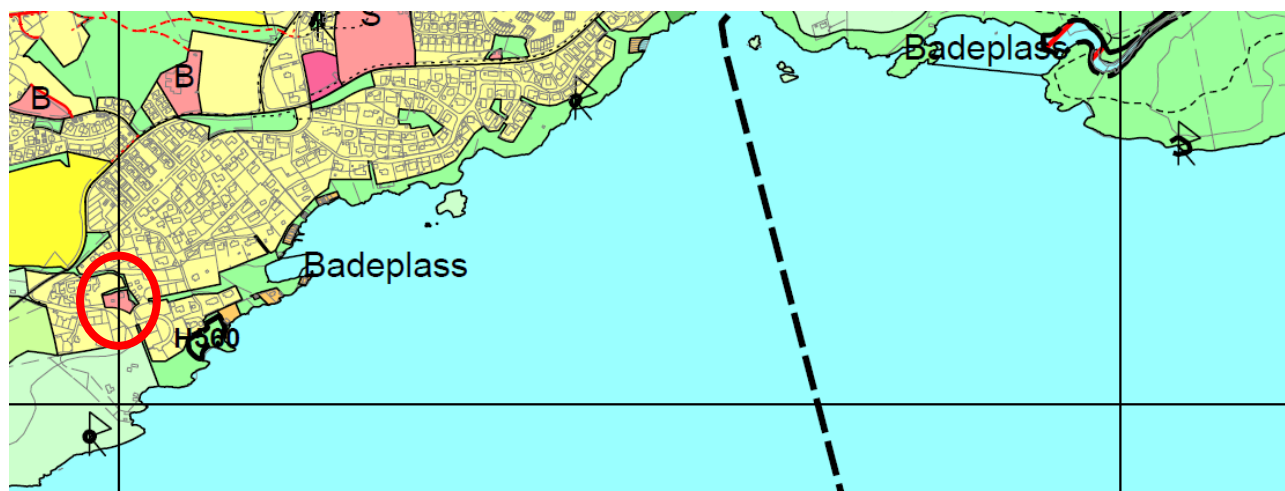
Figur 14: Flisnes avløpsrenseanlegg. Foto: Norconsult AS.

Selve bygget med avløpsrenseanlegget er tilpasset omgivelsene og kan på avstand se ut som et moderne funkishus. Det er bolighus tett inn til anlegget. Ålesund kommune opplyser at de har fått en del klager knyttet til lukt i forbindelse med slamtransport fra dette anlegget.

Figur 15: Avløpsrenseanlegget er tilpasset den nye moderne boligbebyggelsen i området. Foto: Norconsult AS.

I kommuneplanens arealdel er området med renseanlegget avsatt til offentlig formål. Det er grøntområder langs fjorden og en badeplass rett øst for renseanlegget.

Figur 16: Utsnitt fra Ålesund kommunes arealdel.

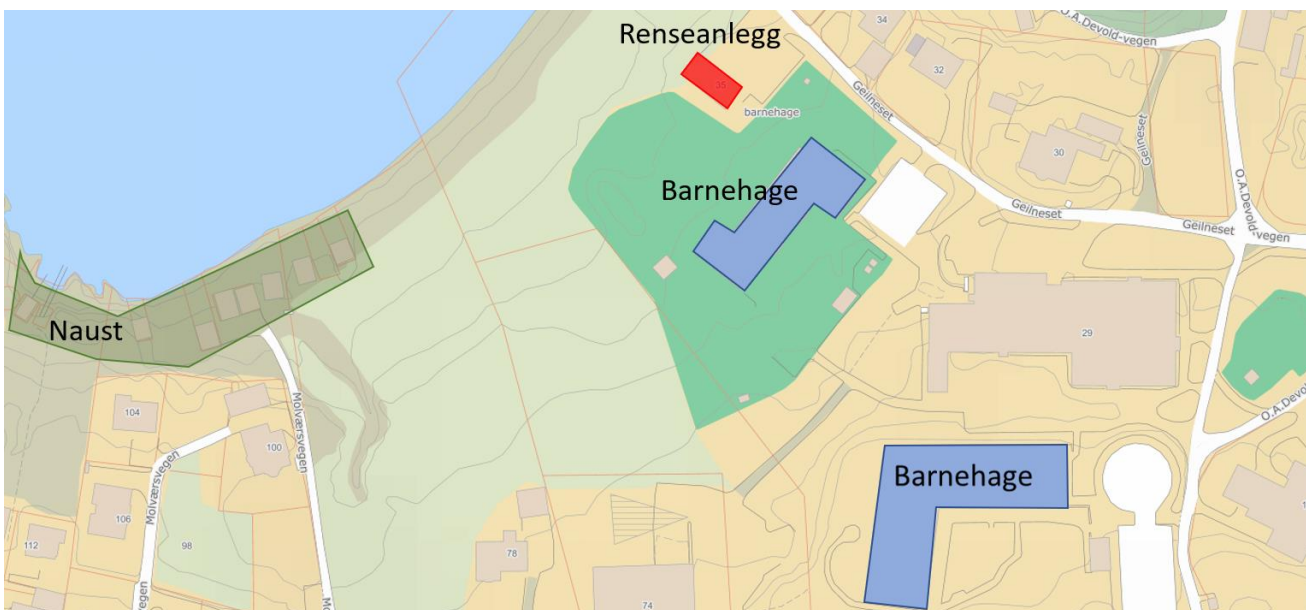
Vurdering av arealbruksendringer ved sanering av RA6: Det vil trolig ikke bli noen direkte arealbruksendring på tomte som følge av ombygging til pumpestasjon. Skjer det ikke en overføring til et nytt og bedre anlegg vil dette forhindre videre utbygging på Flisnes da dagens anlegg allerede i dag er overbelastet og ikke oppfyller krav til rensing. Selv om volumet fra Kvasnes vil være større enn fra Flisnes vil samlet organisk belastning på Storfjorden gå ned da også slamavskiller øst for Flisnes og slamavskiller ved Sunde vil bli knyttet til Kvasnes. Det samme vil boligbebyggelsen på Kvasnes som i dag ikke tilknytning til offentlig avløpssystem.

Attraktiviteten til badeplassen ved Flisnes er forventet å øke ved sanering av utslippspunkt. Om attraktiviteten til boligområdet som ligger inn til renseanlegget stiger er vanskelig å vurdere. I og med at det er bygget bolighus helt inn til anlegget ser det ikke ut til at dette oppfattes som noen stor ulempe. Boligprisene i området vitner heller ikke om at renseanlegget vurderes som en ulempe.

Langevåg (RA1/U1), Sula kommune

Figur 17: Oversiktskart Langevåg.

Figur 18: Oversikt over sentrale interesser i området ved dagens renseanlegg.

Renseanlegget i Langevåg er lokalisert på Geilneset 35, se kart på forrige side. To barnehager, Voksenopplæringscenteret (Geilneset 29) og Rødekorshuset (Molværsvegen 74) ligger i umiddelbar nærhet til anlegget. Langs sjøen er det bygget flere naust. I områdeplanen for Langevåg sentrum, som er ute på 2. gangs offentlig ettersyn, er området avsatt til *Offentleg eller privat tenesteyting*.

Det er kartlagt en viktig naturtype, sand- og grusstrand, med lokal verdi langs sjøen. Den har potensial til å få større lokal betydning om utslippet saneres, jf. områdeplan for Langevåg.

Figur 19: sand- og grusstrand, med lokal verdi, kilde: naturbasen, miljødirektoratet

Vurdering av arealbruksendringer ved sanering av RA1/U1: Sula kommune opplyser at stranden er lite brukt da man kan se at det er et kloakkutslipp her med grønske i strandlinjen og måker som ligger på sjøen. Sula kommune mener at innbyggerne vet om utslippet og derfor heller bruker andre områder til friluftaktiviteter.

Norconsult har vært i kontakt med de to barnehagene for å høre hvordan området brukes og om det er ulemper knyttet til dagens renseanlegg. Barnehagene v/daglig leder har i en e-post til Norconsult (datert 28.11.19) opplyst at det tidligere har vært utfordringer knyttet til lukt, men at dette har bedret seg de senere årene. Barnehagene observerer at måker samler seg på sjøen og de er usikre på om ting skyller i land på stranda. De ble for noen år siden bedt om å holde seg vekk fra stranda pga. dårlige målinger, men har ikke hørt noe om dette på noen år og er usikre på hva status er i dag. Begge barnehagene bruker fjøra som turmål hele året (dette gjelder pr. i dag total 174 barn som går i Langevåg og Molvær barnehage.) De to barnehagene opplyser at også andre barnehager er observert å bruke stranda. Barna får ikke bade eller vasse i fjøra/sjøen. Barnehagene opplyser at ulempen knyttet til dagens anlegg er at de ikke får brukt fjøra slik de ønsker, og at en nedlegging av utslippet trolig vil medføre at fjøra brukes mer av barnehagene.

Den største potensielle arealbruksendringen ligger i at hele Geilneset i større grad enn i dag kan benyttes som et sentrumsnært friluftsområde der det kan tilrettelegges for sjønær rekreasjon, lek og læring.

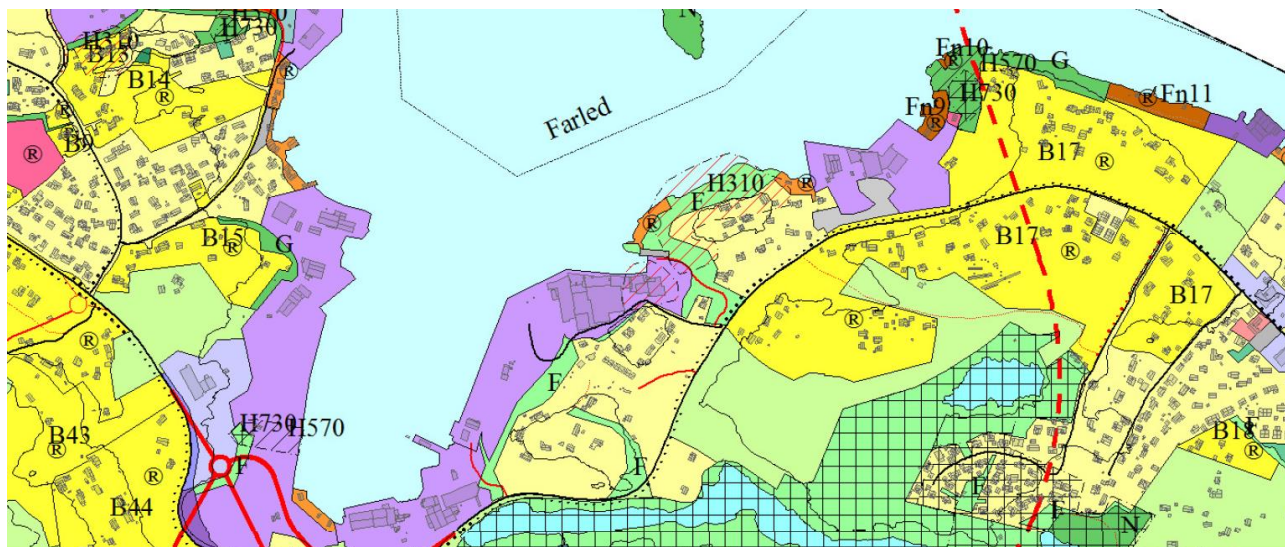
Det er videre fiskeriinteresser og et nasjonalt viktig gyteområde for torsk i Borgundfjorden, og en forbedring av vannkvaliteten vil virke positivt inn på dette.

Djupvika (RA2/U2), Sula kommune

Figur 20: Flyfoto over området. Eksisterende renseanlegg er markert med blå sirkel.

Det aktuelle området er avsatt i kommuneplanens arealdel til formålet «andre typer bygninger og anlegg». Tilstøtende område er i dag landbruksjord, friområde med næringsbebyggelse mot sørvest. Et stort område i umiddelbar nærhet (B17) er avsatt til fremtidig boligbebyggelse (B17). Området er ikke detaljregulert.

Figur 21: Utsnitt fra kommuneplanens arealdel. Det er mye industri knyttet til fiskeri i området samt tilrettelagt for fremtidig boligutbygging i området.

I forbindelse med utarbeidelse av kommunedelplan for avløp (vedtatt 2012) sendte lokale bedrifter et samlet innspill datert 18.05.11 (merknaden finnes i sin helhet som et vedlegg til kommuneplan for avløp fra side 130) hvor det blant annet stod: «*Næringsmiddelindustrien på Sula, med hovedtyngden innen produksjon av sjømat, ligger alle i nærheten av RA2 og det er vår oppfatning at denne stasjonen bør fjernes for å ivareta alles interesser på best mulig måte*». Videre skriver de at de gjennom Eksportutvalget for Fiske hvert år bruker flere hundre millioner på å bygge merkevaren Sjømat fra Norge. Eksportutvalget har i sin omdømmebygging, markedsføring og markedskommunikasjon bygget hele sitt budskap rundt tre hoved elementer; naturgitte fortrinn, mennesket & havet og bærekraft. Budskapet som blir underbygget siteres å være «Den beste sjømaten kommer fra Norge» og omdømmebyggingen til næringen forkortes ifølge de lokale sjømatbedriftene ned til følgende setning: «*Norsk sjømat. Fra kalde, klare farvann*». De lokale sjømatprodusentene skriver at de er bekymret for punktbelastningen i området Borgundfjorden og rundt utslippene fra RA2 og viser til at det i kommuneplanens mål for avløpssektoren står at kommunale utslipp i tilknytning til badeplasser, båtplasser og inntakssteder for sjøvann bør unngås.

Vurdering av arealbruksendringer ved sanering av RA2/U2:

Det er lite trolig at det vil bli en arealbruksendring på tomta hvor renseanlegget i dag ligger, men ved overføring til Kvasnes vil det gi mulighet for å utvikle et stort boligområde som vil være koblet til et godkjent renseanlegg med sekundærrensing. Det er sannsynlig at Statsforvalteren vil komme med innsigelse for boligutvikling i dette området om det ikke er kobling til et godkjent renseanlegg som oppfyller rensekrav.

Videre vil saneringen av RA2/U2 vurdert å være positivt fiskeriindustrien som er lokalisert i området og er avhengig av rent vann til inntak. Dette er også viktig med hensyn til omdømmet til disse bedriftene slik som beskrevet i merknaden referert til over. Reell vannkvalitet og bekymring ift. omdømme kan i denne sammenhengen sees på som to separate hensyn, men hvor den reelle vannkvaliteten nødvendigvis vil være førende for utviklingen av omdømmet over tid.

Det vurderes slik at dette område vil kunne oppleve en svær positiv vekst ved sanering av eksisterende utslipp.

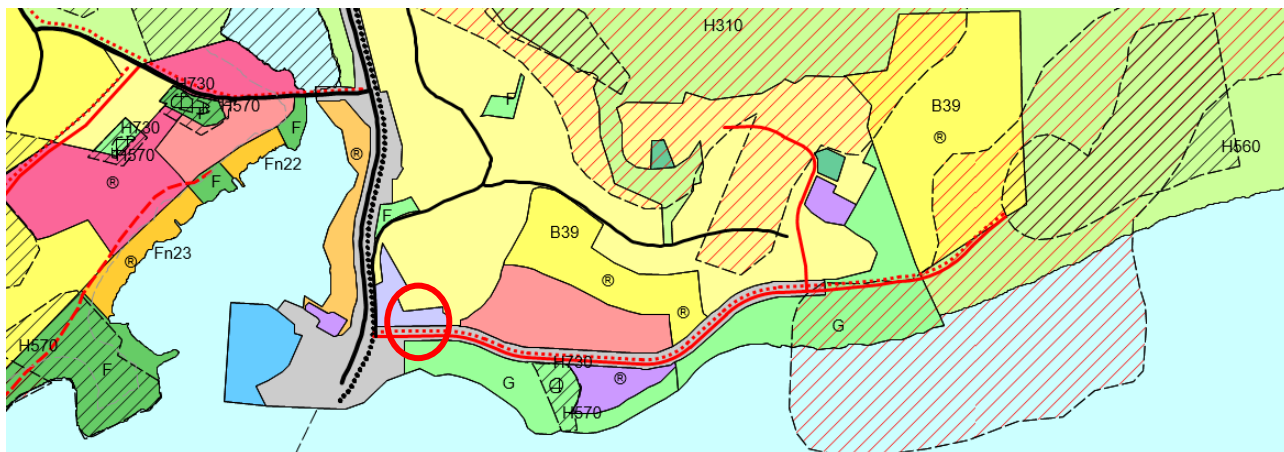
Sunde (U4), Sula kommune

Slamavskiller på Sunde ligger i vegarealet i en reguleringsplan fra 2003 med følgende navn: «Reguleringsendring, tilrettelegging for idrettsplass på Olamyra mm.».

Figur 22: Reguleringsplan (2003): «Reguleringsendring, tilrettelegging for idrettsplass på Olamyra m.m.».

I kommuneplanens arealdel er området som i 2003 var regulert til trafikkområde og idrettsplass avsatt til offentlig eller privat tjenesteyting (nåværende) samt boliger (fremtidig). Sula kommune har opplyst at området for tjenesteyting var avsatt blant annet for å kunne vurdere et fremtidig renseanlegg her.

Figur 23: Utsnitt fra Sula kommune sin arealdel av kommuneplanen.

Vurdering av arealbruksendringer ved sanering av U4: På Sunde er et større område i kommuneplanens arealdel avsatt til offentlig tjenesteyting (rosa område) med henblikk på et eventuelt renseanlegg. Kommuneplanens arealdel legger videre til rette for en større boligutbygging i det aktuelle området. Utbygging er ikke sannsynlig før området kan kobles på godkjent renseanlegg som oppfyller rensekrav. Sula kommune opplyser at området avsatt til tjenesteyting vil kunne brukes til andre formål enn renseanlegg om Kvasnes realiseres. Om deler av området kan omgjøres til f.eks boligformål har kommunen ikke tatt stilling til. Kommunen nevner at det kan være behov for funksjoner som faller inn under offentlig og privat tjenesteyting, blant annet barnehage. For Sunde vurderes det som positivt for videre utvikling om området kobles på godkjent renseanlegg som oppfyller rensekrav.

01	2021-07-01	Vedlegg til KU lokale og regionale virkninger	Pernille I. Lervåg	Truls Eskeland og Lene M. Rabben	Pernille I. Lervåg
Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult AS. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.